Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 74 TUESDAY, APRIL 21 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 21-го КВІТНЯ, 1998 р. Ч. 74 РІК CV

ПРЕЗИДЕНТ ПРИЗНАЧИВ Б. ТАРАСЮКА МІНІСТРОМ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

Київ. — У п'ятницю, 17-го квітня, Президент Леонід Кучма призначив новим міністром закордонних справ представника України в країнах Бенелюксу Бориса Тарасюка, який замінив на цьому пості Геннадія Удовенка.

Виступаючи на зустрічі в Міністерстві Закордонних Справ, Л. Кучма сказав, що Г. Удовенко не може бути одночасно міністром і депутатом. Як відомо, Г. Удовенка обрано до парляменту за списком Народного Руху України. Президент зазначив, що відхід попереднього міністра не означає зміну закордонної політики України.

„Я зроблю все можливе для того, щоб допомогти Україні інтеґруватися в европейські і трансатлянтійські установи", — сказав 49-річний Б. Тарасюк, який залишиться представником України в НАТО, не зважаючи на свій новий пост.

Раніше того самого дня Л. Кучма прийняв резиґнацію Г. Удовенка, який, очевидно, кандидуватиме на пост голови Верховної Ради. 67-річний дипломат залишиться головою Генеральної асамблеї ООН до вересня цього року.

В ХАРКОВІ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ НЕ ВЖИВАТИМЕТЬСЯ

Харків (В. Коваленко). — В Київському районному суді Харкова після понад однорічної тяганини, члени Конгресу Української Інтеліґенції, очолювані проф. Володимиром Калашником, домоглися скасування антиконституційного рішення Харківської Міської Ради з 25-го грудня 1996 року, яке наказувало органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам, організаціям громадської власности, розташованим на території Харкова, використовувати російську мову поряд з державною в діловодстві, рекламах, вивісках і т. п. Це рішення органу місцевого самоврядування, крім статті 10, порушувало також статті 19, 92, 143 Конституції України.

Підготову справи та захист в суді Конституції України та конституційних прав громадян блискуче провів кандидат філософічних наук, відомий політолог Микола Жуган.

Харківський обласний відділ Конгресу Української Інтеліґенції висловлює сподівання, що судовим викрутасам в зазначеній справі прийшов кінець, а органи місцевої влади будуть надалі дотримуватись існуючих законів і забезпечать функціонування державної мови в усіх сферах життя Харкова.

Небезпека протидії ліків є фактом

Ню Йорк. — Дослідники-науковці звітують, що в американських лікарнях кожного року вмирає понад 100,000 осіб від реакції до ліків. У статті поміщеній в найновішому числі „Журналу американської медичної спілки" автори підкреслюють, що ті смертні випадки не є наслідком помилок лікарів у приписанні ліків чи помилки пацієнтів у приниманні їх. Смерть від реакції до ліків трапляється тому, що майже кожний лік може мати погані наслідки для деяких осіб навіть тоді, коли ці ліки приймається згідно з лікарською рецептою.

„Ми хочемо збільшити свідомість того, що кожний лік має в собі отруйний складник", — підкреслює Д-р Брус Померанц, один з авторів зганої статті та професор неврологічних наук при Торонтонському університеті. „Це не є жодною новістю".

Висліди цих дослідів є для багатьох несподіванкою, бо в більшості смерті, спричиненої протидією до ліків, проходять невпізнаними. Навіть у випадках, де знають, що смерть була наслідком реакції до ліків, цього не зазначується на лікарському посвідченні смерти. На посвідченні може бути зазначено, що причиною смерти була шлункова кровотеча, однак нічого не зазначується про лік, який спричинив цю кровотечу.

Ці ж самі дослідники у вівторок, 14-го квітня, підтвердили, що в основному ліки приносять куди більше добра, як зла, тому в ніякому разі пацієнти не повинні переставати заживати приписані їм лікарями медикаменти . Беручи до уваги ці досліди, науковці медичних наук і лікарі кажуть, що усвідомляти загал про це доконче потрібно, але одночасно треба на кожному кроці підкреслювати, що ліки кожного року допомагають мільйонам осіб. Тому дуже небезпечною помилкою може бути, коли люди зі страху перед можливістю реакції перестануть заживати приписані їм ліки.

Отже, побажаним є, щоб при кожному вживанні чи навіть найлагіднішій реакції, пацієнти зверталися до своїх лікарів.

Британські повітряні сили стають без'ядерними

Лондон. — Великобританія почала демонтувати приблизно четверту частину свого ядерного арсеналу.

Опівнічі з вівтірка на середу, 15-го квітня, ядерних бомб позбулися королівські військово-повітряні сили. Це означає, що англійське військове летунство вже не відіграватиме ніякої ролі у плянах ядерної відповіді можливому агресорові.

Англійські бомбардувальники вперше були випосажені ядерною зброєю в 1953 році. З часом цю зброю настільки удосконалили, що атомові бомби увійшли в категорію тактичної зброї, тобто їх застосування не передбачало великих зруйнувань. У період Холодної війни залоги 22 літаків круглодобово чергували на землі, готові за наказом піднятися у повітря протягом декількох хвилин і взяти курс на ціль, розташовану за „залізною завісою".

Приймаючи це рішення, міністерство оборони Великобританії виходило з того, що небезпека ззовні перестала існувати з розпадом СССР. Все ж це рішення не означає, що Лондон взагалі відмовляється від атомової зброї. Підводні ядерні ракетоносці „Трайдент" далі залишаться на озброєнні британської армії. Щоправда, з приходом до влади лейбористи запропонували, щоб і ракетоносці не чергували на морі круглодобово, але ця думка не отримала потрібної більшости голосів. Військові керівники країни остерегли, що відсутність „Трайдентів" на морі могла б виявитися небезпечною у випадку якої-небудь екстремальної ситуації, коли треба було б вдатися до засобів „масової відплати".

Запропонована лейбористами реформа армії не передбачає значного зменшення війська, яке формується на професійній найманій основі. Однак зменшення фондів змусило генералів погодитися на зменшення кількости танків і гармат. Зате військові керівники дістануть можливість розвивати мобільність збройних сил з тим, щоб вони могли діяти у будь-якій іншій частині світу. Для цього міністерство оборони планує будівництво модерних літаконосців.

„Небезпечний занепад України"

Парсиппані, Н. Дж. — Під таким заголовком появилася в „Ню Йорк Таймсі" редакційна стаття в числі за вівторок, 14-го квітня. Інформуючи про вислід виборів і перемогу комуністів автор побоюється, що з того приводу переможці будуть пропаґувати „добровільне з'єднання" із Росією, а передусім не будуть переведені жодні реформи, яких Україна так дуже потребує. Хоча в останніх роках інфляція в Україні зменшилася помітно і частина підприємств є у приватних руках, це не піднесло економічного розвитку, не зважаючи на те, що перед роком Президент Леонід Кучма і Верховна Рада рішили перевести економічні реформи, які однак в практиці не переведено з уваги на велику корупцію, що панує на всіх відтинках.

Автор підкреслює позитивне відношення до меншин в державі і правильний спосіб вибору до Верховної Ради, однак через сполітизування та контролю преси, радіо і телевізії немає можливостей слідкувати критично за діями державних чинників.

Як відомо, Україна є четвертою в черзі держав, що отримують найбільшу фінансову допомогу ЗСА. Однак стаття остерігає, що ця допомога може бути зменшена на половину, коли американські підприємства не зможуть розвиватися в Україні і будуть робити менші інвестиції. Тому Світовий банк і Міжнародний валютний фонд мусять в майбутньому узалежнити свої фінансові кредити в Україну від того, чи будуть відповідні рішення у напрямі скорого і кращого розвитку економіки. Українські політики мусять дістати ясну та недвозначну перестарогу, що з економічними реформами в Україні не слід зволікати.

Україна втрачає ринки збуту сільсько-господарської продукції

Київ (УНІАР). — Експорт української сільсько-господарської продукції продовжує зменшуватись, а імпорт зростати.

„Ми загубили ринки у ближчих країнах, країнах СНД, особливо зменшилися доставки до Росії, нашого основного партнера", — заявив на пресконференції у Міністерстві Агропромислового Комплексу (МАПК) начальник Головного управління зовнішньоекономічних зв'язків МАПК Григорій Барановський.

Головним пріоритетом зовнішньоекономічної торговельної політики України є поступова інтеґрація у світову економіку. На думку Г. Барановського, її здійснення повинно базуватись на досягненні збалянсованости експорту та імпорту, відповідности обсягів та структури імпорту економічним інтересам України, нарощуванню та ефективному здійсненню експортного потенціялу, захищати внутрішній ринок, виходячи з інтересів держави та через впровадження оптимального механізму реґулювання імпорту та експорту.

В 1997 році Україна торгувала з 192 країнами, найбільш питому вагу серед яких займали ринки держав СНД. Порівняно з минулими роками, у 1997 Україна збільшила обсяги зовнішньої торгівлі з країнами Азії, серед яких більше половини обсягів торгівлі припадає на Китай і Туреччину. Серед інших країн основними партнерами є також Німеччина, Білорусь і Туркменістан.

Новий парлямент почне засідати 12-го травня

Київ (УНІАР). — Верховна Рада України нового скликання приступить до праці 12-го травня.

До 1-го травня робоча група плянує розглянути і вивчити всі організаційні питання. З цією метою утворено чотири підгрупи, які докладно займатимуться конкретними проблемами. Перша підгрупа вивчатиме пропозиції до порядку денного Верховної Ради. За повідомленням голови попереднього парляменту Олександра Мороза, на розгляд новообраних депутатів передається 67 законопроєктів, прийнятих у першому читанні.

Друга підгрупа займатиметься питаннями висвітлення праці законодавчого органу і технічного забезпечення. Третя підгрупа займатиметься проблемами технічного забезпечення фракцій і комітетів у самій Верховній Раді, а четверта — випрацьовуватиме пропозиції щодо обрання керівництва парляменту та профільних комітетів.

За повідомленням голови робочої групи Олександра Бандурки, на засіданні 16-го квітня плянується затвердити персональний склад підгруп та обрати їхніх голів.

Сестру Йосафату проголошено Праведною

Філядельфія (Сестра Домініка Славута). — У понеділок, 6-го квітня ц. р., Папа Іван Павло II проголосив геройські чесноти Слуги Божої Йосафати Гордашевської, співзасновниці Згромадження Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії, надаючи їй новий титул „Праведна". Це перший крок до беатифікації, а згодом до канонізації. На церемонії проголошення декрету геройських чеснот були присутні: церковні достойники, службовці Конґреґації для справ святих, Сестра Тереса Кіто, головна настоятелька Сестер Служебниць, Сестра Домініка Славута, постулятор процесу, та інші головні настоятелі і постулятори.

Церковний процес Слуги Божої офіційно розпочався у березні 1992 року в Перемиській Епархії, а закінчився у вересні 1993 року. Тоді його передано до Конґреґації для справ святих у Римі. Тут процес беатифікації віддано на вивчення різним комісіям: канонічній, історичній, богословській і кардинальській. Кожна комісія, після пильного перегляду та вивчення, дала позитивну оцінку. Спираючись на ці висновки, Папа проголосив, що Слуга Божа Йосафата мала геройські чесноти й жила згідно з ними.

Для беатифікації ще потрібно, щоб медична комісія признала чудесне видоровлення, яке сталось у 1986 році за заступництво Йосафати Гордашевської. Тепер це чудо вивчає комісія медичних експертів.

Сестра Йосафата є першою українською жінкою, яка переходить церковний процес беатифікації-канонізації. В УГКЦеркві тільки св. Йосафат та Пратулинські мученики перейшли через цей процес.

Покликана Богом у 1892 році щоб провадити новозаснование апостольське жіноче згромадження, перше такого роду в східньому обряді, Сестра Йосафата дбайливо та з геройською посвятою служила своєму народові „там, де є найбільша потреба". Вона поєднала в своїй особі глибоке молитовне життя з невтомним служінням для піднесення свого народу духово, соціяльно й культурно.

ТОРГІВЛЮ ЛЮДЬМИ ЗАБОРОНЕНО

Київ (УНІАР). — У Верховній Раді України відбулася пресова конференція заступника голови Комітету ВР України прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Ніни Карпачової, присвячена проблемам боротьби з сучасними формами рабства: торгівлі дітьми та жінками.

Н. Карпачова нагадала, що 24-го березня ВР України ухвалила закон про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кодексу адміністративних порушень.

Президент підписав цей закон і скерував для опублікування. Закон набуває чинности з дня його опублікування.

Підставою для прийняття цього закону стало те, що незважаючи на ратифікацію Україною конвенції ООН про боротьбу з торгівлею людьми та дискримінацією жінок, а також кількох конвенцій з торгівлі, в Україні вони практично не діють. За словами Карпачової, „це з'ясувалося тоді, коли Комітет ВР України прав людини, вивчаючи питання торгівлі жінками, звернувся до Генеральної прокуратури, МВС та інших установ. Жодна із структур виконавчої влади немала інформації про число таких злочинів. Тільки представник Інтерполу в Україні підтвердив існування в Україні торгівлі людьми. Пізніше це підтвердили і консульські установи за кордоном.

За даними українського консуляту в Греції, тільки в Атенах і Сальоніках близько 3,000 молодих українок залучено до легальної і нелегальної проституції. В Туреччині їх понад 6,000 В якості живого товару використовують українських дівчат в Ізраїлі, Німеччині, Бельгії, Голляндії та інших країнах.

Оскільки чинне законодавство України до цього часу не встановлювало відповідальність за такі

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ВИСТАВКА "ТЕЛЕКОМ 98"

КИЇВ. — Тут відкрито виставку "Телеком 98", у якій беруть участь 70 компаній-виробників комунікаційного обладнання та операторів зв'язку. Особливістю виставки є присутність переважно українських виробників засобів зв'язку. Серед них Дніпропетровський машинобудівний завод, заводи "Моноліт", "Фарлек" та інші. Це зазначив на пресконференції з нагоди відкриття виставки голова Державного комітету зв'язку України Дмитро Худолій. За його словами, мета виставки "Телеком 98" — сприяти налагодженню тісних стосунків між виробниками комунікаційного обладнання, операторами зв'язку та споживачами. Однією з важливих подій, з точки зору Дмитра Худолія, став перший з'їзд операторів зв'язку, що відбувся недавно. Метою з'їзду було виявлення спільних проблем українських операторів та накреслення шляхів до їх вирішення. Програма "Телекому 98" передбачає також проведення різних тематичних конференцій, семінарів та презентацій телекомунікаційних компаній, де зможуть виступити зі своїми доповідями представники підприємств телекомунікаційної галузі.

МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ "FESTI`IF 98"

КИЇВ. — Тут 12 — 19-го квітня у залі театру "Молодіжний" відбувся 3-ій міжнародний фестиваль франкомовних театрів "Festi`If 98", у якому взяли участь 14 українських колективів та вісім груп з Канади, Швайцарії, Польщі, Франції та Бельгії. Про це повідомив на прес-конференції керівник фестивалю Володимир Сіріков. За його словами, метою фестивалю є вивчення та вдосконалення французької мови. Вперше у фестивалі взяли участь дитячі колективи, для яких запровадковано номінацію "Підлітки". В. Сіріков зазначив, що Україна "єдина в Европі, крім Кракова, проводить подібні фестивалі". Переможці фестивалю зможуть пройти тетральну практику за кордоном.

ВОЯКАМ ПРОДАЮТЬ НАРКОТИКИ

ЛЬВІВЩИНА. — У Самбірський районний відділ міліції надійшла заява від командира однієї з військових частин Прикарпатської військової округи. Командир інформує, що невідомі особи налагодили біля входу до військової частини продаж наркотиків для вояків.

СЕМІНАР НА ТЕМУ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

СИМФЕРОПІЛЬ.— Як повідомила пресова служба Ради Міністрів Автономної Республіки Крим, 6—17-го квітня в Симферопільському Державному Університеті відбувся міжнародний семінар "Стійкий регіональний розвиток і нові інструменти плянування". Семінар відбувся під егідою Швайцарського національного наукового фонду (SNSF) в рамках науково-дослідної програми країн Східної Европи і нових незалежних держав. Програма передбачає організацію семінарів і курсів для підготови кваліфікованих кадрів. Семінар має стати початком розвитку в Криму системи освіти, яка відповідала б новим технологіям управління територіальним розвитком. Передбачається створення спеціального навчального курсу для вищих навчальних закладів України з отриманням відповідної сертифікації. З швайцарського боку в проєкт включено Університет Санкт-Галлена і Міжкантональну інженерну школу що в місті Рапперсвілль. З кримського боку — Сімферопільський Державний Університет і виконавчу дирекцію програми створення єдиного республіканського цифрового територіяльного кадастра. В семінарі взяли участь майже сто викладачів і студентів, випускників кримських вищих навчальних закладів, а також фахівці, що вже працюють в цій сфері. Основна тема семінару — плянування процесів реґіонального розвитку і захист довкілля.

ВИДАВНИЧА СПРАВА У ГЛИБОКІЙ КРИЗІ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма підписав указ, згідно з яким 1998 рік оголошено роком тисячоліття літописання і книжкової справи в Україні. Голова Державного комітету підготови святкування тисячоліття Валерій Смолій зазначив, що, у порівнянні із 1990 роком, кількість виданих в Україні книг зменшилася більш ніж на третину, а тиражі скоротилися в чотири рази. Особливу тривогу, за його словами, викликає стан випуску літератури українською мовою: практично не друкуються твори сучасних національних письменників. У рамках святкування Державний комітет уже влаштував серію книжкових виставок-ярмарків та заплянував ряд семінарів, науково-практичних і теоретичних конференцій з питань історії книжкової справи, а також всеукраїнський конкурс мистецтва книги.

В АМЕРИЦІ

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ СТЕЙТОВОГО департаменту виконавчої влади Фльориди звітують, що кількість смертностей спричинених кокаїною значно збільшилась. У минулому році це число зросло до 1,039 осіб, з того понад 25 відсотків у Маємі. Медичні експерти стейту стверджують, що присутність цього забороненого середника знаходять в тілах загиблих з різних причин осіб, включно з тими, котрі гинуть в автомобільних випадках, самогубствах і навіть у тих, які вмирають з природних причин. Д-р Джоен Вуд, яка очолює Комісію медичних експертів, уважає, що це є добрим показником, яка велика кількість осіб користується цим забороненим наркотиком.

У СВІТІ

У СЕРЕДУ, 15-ГО КВІТНЯ, офіційні чинники Організації Об'єднаних Націй повідомили, що Кофі Аннан, генеральний секретар ООН, вирішив відкликати з Конго групу дослідниківООН для справ людських прав, які вже впродовж кількох місяців були змушені боротися з різними перепонами, пов'язаними з їхньою працею. Згадана група, котра складалася з 26 закордонних експертів і такої самої кількости конгольців намагалися перевірити звідомлення про масакри руандських втікачів, вчинені військами Ляврента Кабілі в 1996 і 1997 роках. Досліди було припинено минулого тижня, після того як конгольські власті затримали одного із дослідників і зробили фотокопії його документів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Післявиборчі роздуми

Роздумувати над тим, що сталося, є корисним зайняттям для будь-якої людини, але роздумувати не означає скигліти, нарікати та впадати в розпач. Навпаки, роздумувати — це всебічно розглядати причини того, що трапилось, обмірковувати їх та доходити до нічим, ані ніким не накидуваних висновків. Це в ніякому разі не сантиментальне чи стихійне вирішення справи, котре в хвилину галасування чи горлання виглядає так героїчно, але по-справжньому не приносить жодної користи.

Два тижні не є достатнім проміжком часу, але все ж таки дає нагоду дещо спокійніше проаналізувати висліди відбутих в Україні виборів до Верховної Ради, де успіх кандидатів Комуністичної Партії дав можливість деяким спостерігачам пророкувати з цього приводу апокаліптичну майбутність Україні. День після виборів одна з київських газет поставила питання, чи настає „червоний світанок", а ще інші коментатори вважали, що це означає негайний поворот до минулого і спрямування в сторону Москви. Одначе перевіривши циферні висліди виборів і призадумавшись над тим, що справді трапилось у виборах, дійсність радше підказує, що майбутня Україна зовсім не має наміру прямувати підказаним шляхом.

Хоч у виборах до Верховної Ради України в неділю, 29-го березня, кандидати Комуністичної Партії здобули 25 відсотків із 225 партіям призначених місць, куди більше, як будь-яка інша політична партія, одначе кандидати тієї ж Комуністичної Партії здобули всього 40 із 225 місць в околицях, де голосували на поодиноких кандидатів, і тому будуть змушені шукати союзників з інших партій, якщо хотітимуть брати активну участь в Уряді та впливати на політичні рішення.

Беручи це до уваги та зваживши причини популярности комуністичних кандидатів у виборах, їхні висліди ніяк не вказують на такі песимістичні віщування, як поворот до того, що було. Навпаки, можна побачити багато причин, які до цього в той чи інший спосіб не допустять.

Свої успіхи в Україні комуністи здобули шляхом конкуруючих виборів, а не як завжди досі революційним шляхом. Щоб виграти, вони багато дечого обіцяли виборцям, які в дуже короткому часі домагатимуться виконання тих обіцянок. Не здобувши більшости, комуністи не могтимуть вживати своїх відомих переконливих методів супроти інших, а щоб бути хоч сяк-так ефективними, мусять шукати співпраці в інших. Крім того, перемога комуністів — це наявний протест тих, які терплять нестачі, зумовлені громадськими та економічними змінами продовж останнього десятиріччя. Невиплачення пенсій та заробітних платень продовж багатьох місяців і неспокій за майбутність відіграли дуже важливу ролю у виборі комуністичних кандидатів, які обіцяли поліпшити ситуацію. Не дотримавши своїх обіцянок, вони опиняться там, де їхні конкуренти з інших партій, та напевно програють у наступних виборах. Вибір комуністів також не конче означає бажання надто близьких стосунків з Москвою чи повороту до якоїсь форми відновленого СССР. Хоч деякі з виборців без сумніву голосували за комуністами з сантементальности за втраченим, то більшість голосувала з уваги на домашні нестатки, брак праці та інших економічно-громадських недоліків, а не з будь-яких розрахунків на політичну зміну.

Хоч віддані голоси за комуністів є пересторогою та тимчасовою перепоною тим, які старалися пропаґувати демократію та вільну ринкову систему, і комуністичним депутатам у Верховній Раді може вдатися частинно блькувати їхні дальші намагання, то їм в ніякому разі не вдасться вже зупинити цього процесу.

Кожний новий почин вартий уваги, мусить перенести невдачі та успіхи, щоб набратись сили стати на власні ноги. Тому висліди тих останніх виборів до Верховної Ради в Україні відпишім радше до болів народження демократичної системи в Україні, а не до похоронних дзвонів української незалежности, як дехто побоюється.

Що ці роздуми не є достатніми, немає сумніву, але опираються вони не тільки на наших міркуваннях, але також на об'єктивних спостереженнях інших. Багато аналітиків і політичних коментаторів уважають, що Україна за той короткий час своєї незалежности зробила великі поступи у багатьох ділянках, але ще багато залишилось до здійснення, щоб могла вона зарахувати себе до справжніх демократичних держав і забезпечити своєму народові економічний достаток і політичний спокій.

М. Мельник

ВИБОРИ ВІДБУЛИСЯ. ЩО ДАЛІ?

Насамперед про дійсно цікавий репортаж Ассошіейтед Пресс, одного з найбільш респектованих пресових аґентств. Там кажеться, що комуністи здобули величезну перемогу, тому що на цей раз вони дістали багато більше, ніж 80 депутатів в минулому парляменті. На основі того порівняння автор репортажу твердить, що „скріплена Комуністична Партія буде провідником в новому українському парляменті, переповненому ворогами Президента Леоніда Кучми...".

В дійсності, в новій Верховній Раді буде 124 комуністів, тобто 27.6 відс. із 450 усіх місць, а це є не величезне, а дуже маленьке збільшення в порівнянні з кількістю комуністів в попередній Верховній Раді. Та воно не варто концентруватись виключно на кількості комуністів. Принаймні в 1994–95-их роках комуністи досить тісно співпрацювали з Соціялістичною Партією, Союзом Комуністів та Фронтом Трудящих і всі разом вони становили 32 відс. Тепер ситуація значно змінилась. Приміром, однією з найсильніших лівих партій є Соціялістична Партія голови Верховної Ради Олександра Мороза. Однак та партія посунулась вправо і тепер уже не буде співпрацювати з комуністами так тісно, як колись. Після виборів голова Комуністичної Партії Петро Симоненко заявив журналістам, що він буде старатись співпрацювати з Партією „Громада" (24 депутати) та Соціялістичною Партією (34 депутати). Коли журналісти спитали про те голову „Громади" Павла Лазаренка та голову Соціялістичної Партії О. Мороза, то в обох випадках дістали виминаючу відповідь.

Інші ліві партії, які здобули трохи більше мандатів, — це Проґресивна Соціялістична Партія та Соціял-Демократична Партія. Партії ті не є дуже зацікавлені у якійсь тісній співпраці з комуністами, хоча в деяких ділянках соціяльної охорони населення вони будуть діяти разом. Та в ділянці економічних реформ, закордонної політики і національної безпеки комуністи багато спільників не знайдуть, і тому можна цілком припустити, що вони не мають досить сили для того, щоб у здецидований спосіб перешкодити Урядові України у виконанні його програм. І коли Президент Кучма робить післявиборчі декларації в тому напрямі, то це не є пропаґанда, а об'єктивна оцінка ситуації. А зрештою, не є виключене, що навіть П. Симоненко може посунути свою партію вправо. Це припущення базоване на недавній його декларації, що він не буде боротись проти закордонних інвестицій, якщо вони причиняться до зниження безробіття.

Великою загадкою у новій Верховній Раді є безпартійні (114 депутатів). Тим разом їх є більше, ніж у минулій Верховній Раді. Вони напевно не становлять якогось однорідного ідейного блькоку. Партійні франції змагатимуться за їхні голоси. Деякі коментатори припускають, що розподіл симпатій серед тієї групи віддзеркалює відношення сил між партіями. З тією гіпотезою тяжко погодитись, тому що такого „віддзеркалення" не було в старій Верховній Раді і тому можна передбачати, що комуністи з тієї групи депутатів великої користи мати не будуть.

Ті всі непевності уже незадовго до значної міри вияснятьcя. Десь в половині травня Верховна Рада буде вибирати свого голову. В того роду невиразній політичній ситуації становище голови Верховної Ради є незвичайно важне. В минулому про долю деяких проєктів законів, як теж рішень Верховної Ради, в дійсності рішав О. Мороз. Так воно буде і тепер. Крім того, голова Верховної Ради — це майже автоматичний кандидат на президента. Скільки сили змайструють комуністи? Яку ролю відіграє Президент Кучма, який напевно буде всіми силами боротися проти кандидатури О. Мороза? За ким підуть безпартійні? Чи Морозові вдасться зліпити коаліцію комуністів, соціялістів, частини безпартійних і частини центристів? Чи конкуренти Мороза є вистачаючо сильні, щоб ставити серйозну загрозу для його перевибору? Під сучасну пору найбільш серйозними претендентами на пост голови Верховної Ради є Геннадій Удовенко, Євген Марчук та Вячеслав Чорновіл — кандидати дійсно серйозні.

Олександер Серафин

Діялог над системою соціяльного забезпечення

У статті „Реформа фонду соціяльного забезпечення" („Свобода" з 5-го березня 1998 року), ми писали про рекомендації Федеральної дорадчої комісії стосовно реформи теперішньої системи. Також те, що метою Адміністрації є стимулювати публічну дискусію про долю фонду, якому загрожує банкрутство з початком наступного століття. Президент запропонував влаштувати реґіональні форуми, перший з яких відбувся 7-го квітня в Кензас Ситі.

У форумі брали участь представники американського бизнесу і банківництва, яких інтересом є зприватизувати соціяльне забезпечення і інвестування на біржі.

Протилежну думку, а саме не робити радикальної зміни, обстоювали представники Американської асоціяції пенсіонерів (ААП). Вони вважають, що теперішню систему можна поправити.

На форумі головну ролю грав економіст Гозé Піньєра, який є батьком чілійської приватизованої пенсійної системи. Він вважає, що певна форма приватизації має загальну підтримку.

ААП, зі своєї сторони, оприлюднила вислід опитування, по 500 осіб в Кензас і Міссурі, які висловилися 64 відс. і 63 відс. відповідно за поправками в теперішній системі, і проти її заміни іншою. Самозрозуміло, така статистика іде на руку ААП.

Коли в 1930-их роках Президент Рузвельт вперше пропонував фонд соціяльного захисту, він сказав американцям, що соціяльне забезпечення служитиме їм у старшому віці проти риску голоду і безпритулку.

Це, що пропонує дехто тепер, є більше подібним до аферистського варіянту соціяльного захисту — персональні інвестиційні конта, які дозволили б робітникам класти частку, або всю суму свого соціяльного захисту в акції і бонди. В цей спосіб вони б збільшили свої заробітки, як також рискували б у своєму виборі акцій і на можливому ринковому занепаді.

На цьому тлі існує розбіжність думок між громадянами. Індивідуальні конта, на думку декого, становлять відхилення від поняття соціяльного забезпечення, бо існує та можливість, що перед відходом на пенсію обвал біржі може значно зменшити вартість персонального конта. Пільги соціяльного забезпечення становлять тепер біля 42 відс. всіх прибутків американських пенсіонерів.

Прихильники традиційного соціяльного забезпечення вважають, що держава повинна контролювати інвестиції. Це зменшило б риск. Інші вбачають в цьому небезпеку — корупцію і маніпуляцію біржею.

Комп'ютерна симуляція вказала, що особисті інвестиційні конта покращили б прибутки для більшости різних заробіткових груп і ґенерацій, зокрема молодших працівників. Ці симуляції, одначе, базуються на менш-більш нормальній ринковій ситуації.

З особистими контами було б менше соціяльного риску, але більше індивідуального. Тривалий економічний спад на біржі міг би зменшити пенсійні пільги для цілої ґенерації. Це може також змусити Конґрес виручити фонд з кризи.

Існуюча система не бере під увагу віку. Хто живе довше, більше з неї користає. В умовах приватних конт, ті, що житимуть довго, можуть лишитися без фондів, тобто завчасно їх вичерпати. Також робітники, ставши інвалідами під час їхнього трудового життя, матимуть менші пенсії, тому що вони перестануть інвестувати. Теперішня система цьому запобігає.

Існуюча система також сприяє бідним, тобто формула, на якій базуються пільги, дає пенсіонерам, що мали менші зарплати, більшу частку їхніх професійних платень. Система, базована на особистих контах, поклала б цьому кінець.

Наприклад, якщо б кожний робітник інвестував 5 відс. своїх заробітків, то той, що заробляє 60,000 дол. річно, інвестував би 3,000 дол., а той, що заробляє 20,000, лише 1,000 дол. річно. Самозрозуміло, з часом перший нагромадив би більше, ніж другий.

Дуже важним є перехід з однієї системи до іншої. Конґрес може встановити 2 відс., наприклад, на початок, щоб зменшити удар, який спричинить можлива зміна системи.

Анатолій Гороховський

Знайдено спосіб боротьби з раком грудей у жінок

Всі засоби масової інформації Америки повідомили 5-го квітня про історичний здобуток вчених, які працюють в галузі онкології. Йдеться про те, що вперше створено таблетки під назвою тамоксіфен, які вживаються не тільки для лікування рака грудей, але і для профілактики цієї підступної хвороби. Газета „Чикаґо Трібюн" надрукувала на першій сторінці статтю, присвячену цій події, під заголовком: „Ліки від рака допоможуть 29 мільйонам американських жінок".

Про це сенсаційне відкриття розповів у вечірній програмі крайової телевізійної мережі Ен-Бі-Сі директор Національного онкологічного інституту д-р Джордан.

„Дослідження, про яке йде мова, не можна не назвати історичним, це по-суті прорив в галузі медицини, адже вперше в світовій лікувальній практиці, одержано можливість попереджувати рак грудей. Майже у 50 відсотків жінок, учасниць клінічного експерименту, а їх було 13,000, які приймали нові таблетки, риск захворювання раком знизився на 50 відсотків. Хіба це не надзвичайний успіх?

Безумовно, що читачів зацікавить, як здійснювався підбір учасниць дослідження? З цього приводу ми виробили кілька критеріїв, у відповідності до яких треба було вияснити, наприклад, чи входить жінка в групу підвищеного риску, чи хтось в її родині хворів на рака, чи вона сама лікувалася з цього приводу та ще інші учочнення. Всі ці відомості потрібні лікарям для того, щоб визначити до якої групи риску належить пацієнтка і яке призначити їй лікування.

Всі жінки, які брали участь в дослідженні, що почалося в червні 1992 року, були понад 35 років, вони мали більший риск захворіти раком, ніж вцілому населення країни. А закінчили ми цей важливий експеримет в кінці березня, коли спеціяльний комітет, який слідкував за нашою працею, встановив, що на питання, яке цікавить всіх, одержано ясну і точну відповідь: ріст рака в грудях жінок, які приймали таблетки тамоксіфен, був припинений.

А тепер, продовжував далі керівник Національного інституту онкології, слід підкреслити, що із загальної кількості жінок, які проходили дослідження, одна половина приймала нові таблетки, а друга — вживала плацебу (індиферентну речовину, яка за зовнішніми ознаками імітувала тамоксіфен). І ось результат: серед жінок, які лікувалися нашим препаратом, на рака захворіли на 40–50 відсотків менше жінок порівняно з тими, хто приймав плацебу.

Під час експерименту виявилося, що тамоксіфен, на жаль, має побічні ефекти. У жінок, яким понад 50-60 років і приймали тамоксіфен, були виявлені окремі захворіння на рака матиці. А між тим, у жінок 50 років і нижче, а їх було 40 відсотків від загальної кількости досліджуваних, не виявлено таких випадків.

Також встановлено, що тамоксіфен може сприяти створенню сціпів крови не тільки у венах ніг, а і в легенях, що небезпечно. При призначенні нових таблеток лікарям слід враховувати і такі фактори: чи хворіє жінка діябетом, або гіпертонією, чи курить? В кожному випадку до лікування необхідно підходити суто індивідуально".

Далі ведучий передачею, попросив спеціяліста в галузі онкології розповісти докладніше про тамоксіфен.

— Найперше я хотів би підкреслити, що вістка про нові таблетки миттю облетіла не тільки ЗСА, але й багато країн світу. Це не дивно, адже чимало вчених десятиліттями трудилися над створенням ліків, здібних побороти цю досі невиліковану хворобу. Окрім того, на них очікує мільйони жінок, яким загрожує рак.

Отже, що являє собою тамоксіфен? Це екстраґент, який стимулює розвиток клітин, сприяє створенню рака грудей. В той же час атниекстраґент — молекула, яка виглядає як екстраґент, однак за своїм хемічним складом відрізняється від збудника хвороби, заваджає їй створюватися. Саме таку функцію виконує тамоксіфен в грудях і протилежну — в матиці.

Спочатку тамоксіфен вживався лише як засіб призначений для лікування рака, а згодом його стали використовувати для профілактики і одержали бажані результати. Досить назвати лише одну цифру: на 35 відсотків скоротився риск появи рака в здоровій грудині, коли вже одна захворіла.

А тепер поговоримо про те, коли належиться приймати тамоксіфен? Якщо жінка вважає, що вона знаходиться в групі риску, то не слід поспішати з таблетками, адже нерідко люди неправильно оцінюють свій стан, ми надамо лікарям повну інформацію, щоб вони змогли точно встановити риск.

Мене запитують — вів далі доктор — чи зможуть всі жінки дістати таблетки, скажімо, за тиждень, місяць чи рік? Справа в тому, що Федеральне управління контролі харчів та ліків ще не затвердило новий препарат. Напевно жінки, які прочитають ці рядки, будуть засмучені. Я певний, що протягом найближчих шести місяців згадане управління дасть дозвіл і тоді тамоксіфен надійде у продаж, — закінчив дослідник свої пояснення.

Д-р Марія Балтарович

Наша подорож по Україні

I

Ми (мій чоловік і я) прилетіли до Києва якраз на святкування Дня Києва, яке відбувалося дуже величаво, як на Дніпрі, так і на суходолі. Маси народу повиходили у чудесних українських вишиваних одягах. Захоплювали нас співи, танці й патріотичні промови. На воді відбувалися перегони різноманітних човнів.

Під час нашого перебування в Києві відвідали ми визначні місця, як от Печерська Лавра, яку росіяни безпідставно вважають своєю власністю на нашій землі. Сюди приходять мільйони відвідувачів, щоб приглянутись до безцінних надбань нашої історії й культури, доторкнутися до дорогих витворів наших віруючих і талановитих прадідів.

Другою нашою метою було відвідати православні Семінарію й Академію, куди я посилала гроші, щоб вишколити хоч одного священика із Закарпаття. Я такого знайшла. Він кінчав цього літа (1997 р.) семінарію. Я йому привезла священичі ризи, чим він дуже втішився. У його справі я апелювала до нашого Київського Патріярха Філарета, щоб призначив його на Закарпатську область, де немає ані одного українського православного священика.

Посілість, де вчаться семінаристи, чудова. Над самим Дніпром. У прекрасному парку, де багато статуй, дерев, квітів, відпочинкових лавочок для студентів і парафіян у неділю. Якраз тоді хлопці із Закарпаття покривали дах церкви, а студенти малювали мури, які огороджували Боже місце.

Наш стипендист був дуже зворушений нашою візитою, запросив нас до інтернату. Кімната маленька, ледве вміщаються три ліжка, вузенький до них доступ. Але що мене здивувало: в білий день повно караконів лазило по стінах. Студенти пояснювали, що не можуть їх позбутися, бо вони приходять із кухні. Будинок двоповерховий, старенький. А хлопці дуже худенькі. Говорять усі українською мовою.

Відчувається брак фондів на поправи церков, хоч будуються нові майже в кожнім селі. Люди нарікають, що нема грошей. Тому усі помагають при будовах і якось доводять діло до кінця. Наприклад, у селі Кричові є дві церкви. Пощо? Вони самі не розуміють.

Тут хочу сказати, що хоч люди нарікають на великі нестатки — при чому труднощі збільшуються — видно вже окремі зміни на краще. А справа не так у матеріяльному добробуті, як у зміні людей і їхньому підході до життя. Створюються і успішно працюють приватні підприємства. Село стало багатше і люди більш впевнені у своєму майбутньому. Очевидно, є багато розбіжностей у процесі поліпшення теперішньої ситуації, але якось всі собі дають раду. Починають працювати й думати про поліпшення свого життя. Багато ринків, крамниці переповнені, на жаль, чужими дешевими товарами з Польщі, Мадярщини, Чехії, Туреччини і ін. Але грошей нема. Деякі місця праці платять своїми виробами. Наприклад: колеса до авт, одержані замість платні, продаються просто на вулицях.

Будова по всій Україні іде повною парою. Треба подивляти, як члени родини, приятелі, сусіди щиро помагають одні одним у побудовах домів.

Тернопіль

Цим разом ми поїхали з Києва до місця нашого призначення, Тернополя, поїздом. Сюди нас запросили Адміністрація Тернопільської области й місцевий Відділ охорони здоров'я. В поїзді зауважуємо різницю в порівнянні до 1992 року. Уже є приватний чистенький спальний одно- чи двоособовий вагон. Принесли чай і навіть... серветочку. Гігієна покращала. Там, де колись була діра в підлозі, є сидження. Води нема, але мушля для води є. Поїзд зупиняється майже на кожній станції, тому не диво, що їде 12 годин.

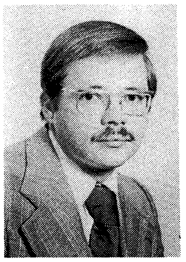
У Тернополі не дали нам готелю, але забрав нас головний стоматолог тернопільської обласної лічниці і клінічний директор пересувної клініки, д-р Олександер Кухарчук, до свого дому, який будував 12 літ, та ще не викінчений. Д-р О. Кухарчук став нашим приятелем, бо ми працюємо в пересувних клініках протягом чотирьох років. Д-р Марічка Балтарович і наша спільна асистентка, Романа Когут, зробили там добру лікарську й профілактичну працю.

Цим разом пересувна клініка давала свої послуги із загальної і зубної медицини у Кременці, Тернопільська область, куди нас завезли на другий день. Нас сердечно привітали лікарі, медсестри й асистентки обох клінік, після чого мій чоловік пішов до інженера, де давав свої поради, а я — до дентистичної клініки.

З однієї сторони клініки є школа, а з другої — сиротинець із школою й інтернатом. Тут ми працювали цілий тиждень, а другий тиждень у самій міській дентистичній лікарні. Ночували в досить великому, але з дещо обмеженими вигодами готелі. Колись сюди приїздили люди, які торгували цукром. Тут знаходиться велика фабрика цукру, що продукує тижнево 30.000 тонн цукру, але нині має слабенький збут. Хоч у фабриці працює англійська техніка і видає якісний продукт, наші люди купують у Польщі, не зважаючи, що приходиться їм чекати на кордоні не раз 15 годин. Безмежна маса людей на границі, але звідти привозять усе потрібне до господарства.

(Продовження буде)

Report of Eugene M. Iwanciw Representation in Washington

As of March 1, 1997, I have had a consulting contract with the Ukrainian National Association to represent the UNA in Washington. My work has entailed a continuation of the work initially accomplished by the UNA Washington Office and the volunteer work of representation which I continued from the closing of the Office on September 30, 1995 to February 28, 1997.

The major focus of my work has been to retain a UNA presence in Washington and to represent the UNA's interests on a wide range of issues. This has been accomplished both directly and through the continued UNA participation in the Central and East European Coalition.

I shall not attempt to itemize every action that was taken from March 1 until October 26 (the date of the writing of this report) but will try to provide an overview. As I am writing this report, I quickly scanned my daily calendar and learned that in this period I had 127 meetings, 71 projects, and 246 telephone calls totaling over 400 hours representing the UNA. I will first outline the major issues on which I worked and then outline generally some of the activities.

ISSUES:

1. Assistance to Ukraine – Once again, US.. foreign assistance to Ukraine was the major focus of my activities. This year, due to some complaints by U.S. businesses working in Ukraine, it appeared that there would not be a Congressional earmark for Ukraine. In the end, the Senate passed a $225 million earmark for Ukraine for fiscal year 1998. While the House, as in the past, did not earmark, we were successful in lessening the initial opposition to any assistance to Ukraine by some House subcommittee members. The final bill has not yet been negotiated due to differences between the House and Senate on a number of issues, but there is an informal agreement to retain the Senate earmark of $225 million for Ukraine. It should be noted that this year we were successful in setting a major precedent. The Administration, as its predecessors, has consistently opposed earmarks. I developed a strategy to convince the Administration to change its opposition to earmarks for Ukraine, Armenia, and Georgia. With the participation of the Ukrainian Congress Committee, the Armenian Assembly, and the Georgian Association, we met with Ambassador Richard Morningstar, Coordinator of Assistance for the NIS. The arguments which I developed were presented and the Administration altered its position on earmarks. Ambassador Morningstar informed the Congress that while the Administration, in principle, is opposed to earmarks, it will not actively opposed the earmarks for the three countries.

2. International Nuclear Safety Program (INSP) – This program is important for Ukraine in that it provides assistance in safety upgrades to existing nuclear reactors. Once again. this program encountered opposition in the Congress due to the funding mechanism. The Administration requested $50 million for the program. While it looked like it may not be funded at all, we were successful in getting Congress to appropriate $35 million for fiscal year 1998.

3. NATO Enlargement – While the first round of NATO enlargement does not involve Ukraine, we have worked hard, directly and through the CEEC, to ensure that U.S. policy presumes future rounds and that Ukraine is eligible for these rounds. Through congressional legislation and statements by the President, it is clear that U.S. policy is that the admission of Poland, Hungary, and the Czech Republic to NATO is but the first step to enlarging NATO throughout Central and Eastern Europe. Ukraine is mentioned as a potential member of NATO in all legislation on the subject.

4. Census 2000 – In the 1980 and 1990 census, the U.S. Government included questions about ethnic background. This provided our community and the UNA with accurate information as to the number of Ukrainians in the United States, age categories, income levels, and states of residence. In an effort to lower the cost of the census for the year 2000, it has been proposed to drop this question. Working with other ethnic organizations, UNA has been effective in building congressional support for retention of this question.

5. Sestanovich Nomination – Stephen Sestanovich has been appointed as Ambassador and Special Assistant to the President for Russia, Ukraine, and the New Independent States. Mr. Sestanovich has a history of being favorable to Russia. The CEEC launched a campaign against the nomination and confirmation of Mr. Sestanovich to this position. While the effort did not achieve its objective, it did succeed in focusing congressional and administrative attention to the concern of Central and East European ethnic groups about Mr. Sestanovich and his views. He has also made it clear that he intends to work with the CEEC and its member organizations to resolve differences on policies.

ACTIVITIES:

1. Congressional meetings – I have met with numerous Members of Congress and their staffs regarding the range of issue discussed above.

2. Congressional testimony – On behalf of UNA, I testified before the House Subcommittee on Foreign Operations of the Committee on Appropriations regarding assistance to Ukraine. Similar testimony was submitted to the Senate Subcommittee.

3. CEEC Conference – The CEEC organized a conference in the Senate Office Building on Security in Central and Eastern Europe. The conference focused on NATO enlargement and U.S. foreign assistance and was aimed toward Members of Congress and staff. A number of Members did attend and participate. In addition to helping organize the conference, I participated as a panelist on foreign assistance.

4. Grassroots – Through The Ukrainian Weekly and direct mailings, I attempted to generate grassroots support for both foreign assistance to Ukraine and the INSP program. The direct mailings were sent to states with no organized Ukrainian-American community and were successful in the response generated.

5. Foreign Assistance Packet – As in the past, I developed and printed a packet on foreign assistance to Ukraine for discussion to Members of Congress.

6. Lectures – I lectured a number of times at both the Foreign Service Institute (of the State Department) and American University on Ukraine and U.S. policy toward Ukraine.

7. News Media – I was interviewed by the news media a number of times regarding Ukraine, NATO enlargement, and general ethnic issues. Newsweek carried articles on NATO expansion and ethnic involvement in American politics. I was extensively interviewed for both articles.

8. Meetings – In addition to congressional meetings, I have had numerous meetings with Administration officials (Strobe Talbott, Richard Morningstar, Jack Segal, Don Pressly, Don Mooers, etc.), Ambassador Yuriy Shcherbak and his staff, other Central and East European Ambassadors and their staff, and other ethnic leaders.

9. Coordination – As in the past, I maintained communication and coordination with the Washington Office of the Ukrainian Congress Committee of America. Many of the congressional meetings were conducted jointly, and we presented a united front.

In conclusion, I consider the work of the UNA in Washington during this period successful. Assistance to Ukraine and a congressional was maintained. This is important psychologically for Ukraine, particularly in light of the upcoming parliamentary elections. The UNA still maintains a presence in Washington, though not at the level that one would want. Clearly, a consultant cannot accomplish the scope of activities as a full office can but with focus the major issues can be dealt with. It is continually clear that U.S. policy toward Ukraine by both the Administration and Congress is heavily influenced by the Ukrainian-American community and their activities in Washington. The UNA, as the major organization in our community, must be a leader in that effort.

In the absence of a full office in Washington, it is even more critical to mobilize the grassroots of our community particularly our UNA members. Earlier this year, I suggested some steps which UNA could take to identify and mobilize our members, particularly in areas where there is no organized community. I look forward to working with the UNA on realizing this project.

Торгівлю...

(Закінчення зі стор. 1)

види злочину, новий закон доповнив Кримінальний кодекс положеннями, в яких уперше введено поняття такого виду злочину як торгівля людьми і передбачено відповідальність. Залежно від тяжкості злочину, каратимуть ув'язненням від 5-ох до 15-ох років з конфіскацією майна або без такого.

Н. Карпачова, як депутат Верховної Ради 13-го скликання, сказала: "Ми надали можливість вирішувати це питання нашим правоохоронним органам. На жаль, під час праці над законом ми бачили байдужість правоохоронних і державних структур щодо цієї проблеми, зокрема не вирішено питання створення в Україні поліції моралі".

Представник міжнародної організації міґрації Кобанісіа Ляврентіо під час засідання пресового клюбу на тему торгівлі жінками, що відбувся в Спілці Журналістів України 8-го квітня, сказав: "400,000 жінок вивезено протягом сімох років з України для праці в секс-індустрії". За його словами, ця цифра приблизна, але базується на данних правоохоронних органів. Ще близько 800,000 жінок значаться в "групі ризику", тобто, можуть бути переправлені за кордон.

Причиною появи такого виду злочину експерти вважають спад економіки, який привів до масового безробіття (80 відс. безробітних — жінки), і це приводить до бажання заробити гроші за кордоном. "Але замість прибуткової праці вони, як правило, опиняються в рабстві, і змушені віддавати своє тіло, щоб не вмерти з голоду, обслуговуючи на день до 15 клієнтів",— зазначив Ляврентіо.

Для запобігання такого виду порушення прав людини Міністерство Праці та Соціяльної Політики спільно з Міністерством у Справах Сім'ї та Молоді започаткувало низку програм: Зокрема, створення притулків для жінок, які зазнали насильства (днями в Києві відкрився перший такий притулок). При міністерствах створено громадські ради захисту прав жінок, а також аналітичну групу для випрацювання законодавчих актів щодо захисту жінок. "Тепер українське законодавство настільки недосконале в цьому аспекті, що навіть введення статті про кару за торгівлю жінками ніякої користи не приносить", — заявила представник Міністерства Сім'ї і Молоді Лариса Колос. За її словами, лише один-єдиний раз було доказано вину сутенера і покарано всього лише 20 гривнями, що дорівнює 10 дол.

Міністерства спільно з громадськими організаціями інформують жінок про можливі наслідки "заробітку за кордоном". Це, на думку ініціяторів заходу, може значно знизити відсоток постраждалих жінок.

ПОДІЇ

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР О. ЛИШЕГИ

Філядельфія. — Дирекція місцевої Філії УКУ влаштовує авторський вечір львівського поета Олега Лишеги. Вечір відбудеться у вівторок, 21-го квітня, в приміщенні Філії УКУ, 7911 Вайтвуд ровд, Елкінс Парк, Па, початок о год. 7:30 вечора.

КОНЦЕРТ В УІА

Ню Йорк. — Український Інститут Америки влаштовує концерт камерної музики з участю А. Марковича, В. Балея, М. Каліхман, М. Сука, В. Веллер, Е. Бадіярджо та квартету „Флакс". Звучатимуть твори П. Гіндеміта, Л. ван Бетовена, Н. Медтнера, Е. Шоссона та В. Шредера. Концерт відбудеться у суботу, 25-го квітня, в УІА, 2 схід 79-та вул., початок о год. 8-ій вечора.

ЗУСТРІЧ В УОКЦЕНТРІ

Філядельфія. — 43-ій Відділ СУА влаштовує зустріч з професором Торонтонського університету, директором видавництва Канадського Інституту Українських Студій проф. Максимом Тарнавським. Зустріч відбудеться у суботу, 25-го квітня, в УОКЦентрі. Її тема — „Наша зміна". У зустрічі також братимуть участь д-р Михайло Найдан, Ірена Пелех-Зварич, Анна Максимович та Людмила Чайківська. Початок о год. 4:30 після полудня.

ВИСТАВКА КАРТИН Т. ШУМИЛОВИЧА

Ню Йорк. — Тут від 25-го квітня до 2-го травня ц. р. в Крайовому банку „Ріпаблік", 770 вул. Бродвей, відбуватиметься виставка картин Тараса Шумиловича „Моя Україна". Виставку можна буде відвідати від понеділка до четверга від год. 8:30 ранку до 3-ої після полудня, у п'ятницю від 8:30 ранку до 5-ої год. вечора і в суботи — від 10 год. ранку до 3-ої після полудня.

ДОПОВІДЬ Д-Р Т. БЕДНАРЖОВОЇ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА влаштовує доповідь доцента Карлового університету д-р Тетяни Беднаржової на тему „Великий український ювілей: 75-ліття Педагогічного Інституту ім. Драгоманова в Празі". Доповідь відбудеться у суботу, 25-го квітня, в НТШ, 63 Четверта аве. в Ню Йорку. Початок о год. 5-ій вечора.

ЗБОРИ УМ

Ню Йорк. — Управа Українського Музею влаштовує Річні загальні збори, що відбудуться у неділю, 3-го травня, в приміщенні УМ, 203 Друга аве. в Ню Йорку. Початок о год. 2-ій після полудня.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляє:

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ

I — 98

500 дол. д-р Юрій Руденський;
по 100 дол. д-р Едвард і Олена Мельничук, Василь і Ольга Ільчишин (на Львівську Академію);
по 50 дол. інж. Тарас і Ксеня Козбур, Лена Басюк, Валтер Воловодюк, Михайло Лотоцький, Дмитро Шумило, Маруся Попович, Стефан Гук, Стефан Гавриш д-р Богдан Худьо;
40 дол. Ірена Чуміловська — 20 дол. на одяг в Україну, 20 дол. — на монастир С. Василіянок в Брюховичах;
по 30 дол. Іван Крих, Олег Склепкович;
по 25 дол. Віра Сендзік, Ярослав і Ірена Падох, Володимира Кавка, Осип і Надія Німилович, Ярослав і Катря Червоняк, Корнель І. Сеник, Орест Колтунюк, Андрій і Катерина Бук, Богдан Демчишин, Александер Крихик, Симон Заброцький, Валтер Романів, д-р Ярослав і Богданна Гелета, Наталія Карплюк;
по 20 дол. Ярослав і Богданна Бігун, Джеймс Кропп, інж. Александер Вонторський, Евстахія Міланич;
по 15 дол. Анна Помірко, Андрій Міцак, Микола Стасів;
по 10 дол. проф. Маріян Ґавур, Анна Вомпель, Орест і Любомира Чапельські, Ксеня Підгірська, Любомир Міз, Мирон Захаріясевич.

На Будівельний Фонд в селі Заздрість зложили:
по 100 дол. Марта і Татяна Доберчак, Василь і Ольга Ільчишин;
30 дол. Александер Кедринський;
по 25 дол. Володимир Ворох, Софія Мельник;
20 дол. Тарас і Ірина Шумилович.

Збірка на Будівельний Фонд в селі Заздрість в пам'ять бл. п. Омеляна Комарницького у Фінікс, Арізона. Переслала Ірена Комарницька.
Зложили:
250 дол. Адріян і Христя Салук;
по 100 дол. Ярослав і Ірена Куровицькі, Джордже і Джейн Гамм, д-р Доналд і Ненси Фоурніер;
75 дол. д-р Трайси Ґолден;
по 50 дол. Михайло і Любов Броницькі, д-р Вілл Кемпбелл, Френціс і Ибарра Амабісеа, Джерґен і Нора Трулссон, д-р Гектор і Пеґґи Ґонзалес, д-р Патрік Мартін, Роберт Шарабар, д-р Роберт Кейн;
по 25 дол. Стуарт і Маріон Гелффріч, Христя Соневицька, Террі Джаргенсен, Андрев і Марія Зеленка.

Замість квітів на могилу бл. п. Ярослави Ісаїв зложили:
по 100 дол. Каролина Конрад, д-р Джіно і Мери Папола, д-р Павло Джуль;
50 дол. Ярослав і Калина Козак;
25 дол. Йосиф і Мардже Кейгілл;
20 дол. Віра Пак;
15 дол. інж. Юліян і Олена Головчак.

Замість квітів на могилу бл. п. Софії Дзіндзюри з дому Головчак (листа ч. 044) зложили:
по 50 дол. Юліян і Олена Головчак, Віра Пак, Теодор і Марія Флюнт;
по 30 дол. Юстина Надрага, Маркіян і Люба Онуферко, Ігор і Люба Пак;
по 25 дол. Романа Навроцька, Зенон і Тетяна Цісик;
по 20 дол. Іван і Анна Квік, Лонгин і Стефанія Світенко;
по 10 дол. Микола Головчак, Стефан і Славка Белюх, Ігор і Соня Кондрат.

Листа ч. 046 — Збірка Коляда у Філядельфії. Збирав інж. Юліян Головчак
Зложили:
100 дол. Юрій Флюнт;
по 50 дол. Теодор і Марія Флюнт, інж. Юліян і Олена Головчак;
25 дол. Віра Пак.

II — 98

зложили:
1,500 дол. прихід з хати зі спадку Михайла і Анастазії Пирських — Ню Йорк;
100 дол. Донна Чубата — Вілсон і Джім Вілсон (в пам'ять бл. п. Романа Булика), Сильвестер і Катерина Костик);
по 50 дол. І. Куземський, д-р Теодозій і Любомира Крупа;
25 дол. Люба Мирлоцька;
по 20 дол. В.Т. Жила, Йосиф Губчак;
по 10 дол. Теодозій Дячок, Кость Гречак.

Збірка — Коляда в Каліфорнії, перевів д-р Олег Снилик
Зложили:
по 50 дол. Павло Білецький, Іванна Шашкевич, д-р Геральд і Оксана Сидорак, д-р Олег і Калина Снилик;
35 дол. Ігор і Таїса Лесик;
25 дол. Йосиф і Стефанія Порайко;
по 20 дол. Ерко і Анна Прокопович, Остап Гац;
10 дол. Ева Вікторія Гевко.

Збірка в пам'ять бл. п. Василя Макуха на Будівельний Фонд в селі Заздрість переслала Анна Макух — Ґлендейл, Каліфорнія.
Зложили:
120 дол. Анна Макух;
по 100 дол. Іван і Ольга Макух, Ігор М. Макух, Роман і Анна Макух, Ольга Берч, Богдан і Христина Шепеляві, Тарас і Юліянна Шепеляві;
по 50 дол. Ірена Полотнянка, Лідія Стасюк, Укр. Патріярхальне Т-во, Відділ в Баффало, Н.Й., д-р Андрій і Христина Олесійчук;
по 30 дол. Іван і Марія Горбачук, Ореста Перейма;
по 25 дол. Марта М. Перейма, Орест і Оксана Зозуля;
по 20 дол. Оксана Бережницька, Олександра Куриленко, Іван і Катерина Нижник, Люба Цьолко;
15 дол. Ева Гевко.

Спростування:
У списку жертводавців з червня 1997 р. подана збірка в сумі 1,060 дол. в Гартфорд, Конн. — збірка була з Ню Гейвен, Конн.

У списку з грудня 1997 р. — в збірці у пам'ять бл. п. Олени Алексевич-Ощипко — Евфрозина Луцишин зложила 50 дол.

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку:

IRS № 23-7380645

Всі чеки просимо виписувати на:
St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund
та пересилати на адресу:

7911 Whitewood Rd.
Elkins Park, PA 19027.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
в Ню Йорку
ділиться сумною вісткою зі своїм членством та українською громадою, що 8-го квітня 1998 р. відійшла у вічність

СВ. П.

ІВАННА ШЕПАРОВИЧ-ДЖУС

вдова по основнику і меценатові Українського Інституту Америки ВОЛОДИМИРОВІ ДЖУСОВІ, довголітній і активний член УІА та багатьох інших українських організацій

ПАНАХИДА на могилі покійної відбудеться в неділю 26-го квітня 1998 р. о год. 2:30 по полудні на кладовищі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Висловлюємо щирі співчуття:
синові ЗЕНОНОВІ,
сестрі ВОЛОДИМИРІ і
всій родині

БРАТСТВО КОЛ. ВОЯКІВ 1-ОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ
Станиця Нюарк, Н. Дж.

Ділимося з побратимами сумною вісткою, що 10-го квітня 1998 р. в місцевості Едісон, Н Дж., упокоївся в Бозі, проживши 75 років, довголітній і карний член Станиці

бл. п.

ОЛЕГ ТАРАС РАТИЧ

доктор хемії—старшина Дивізії „Галичина"

ПАНАХИДА була відправлена у вівторок, 14-го квітня 1998 р. о год.7:30 вечора у Gowen Funeral Home 233 Somerset St., New Brunswck, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в середу, 15-го квітня 1998 р. о год. 10:00 рано в церкві Різдва Пресвятої Богородиці, 86 Livingston Ave., New Brunswick, N.J., а опісля на цвинтарі св. Петра в New Brunswick, N.J.

Опечаленій дружині — ІВАННІ
братам — ЛЮБОМИРОВІ та РОСТИСЛАВОВІ
ближчій і дальшій родині в діяспорі і в Україні, наше щире вояцьке співчуття.

Управа Станиці в Нюарку

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що 11-го квітня 1998 р. у Ст. Пітерсбурґ, Фла., відійшов у вічність, проживши 82 роки, наш дорогий МУЖ, БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

ВАСИЛЬ ХАДАЙ

нар. 2-го січня 1916 р. в селі Княжпіль, Україна.

ПОХОРОННІ відправи відбулися 13-го квітня 1998 р. в церкві Богоявлення Господнього у Ст. Пітерсбурґу, Фла. Похоронений буде в Україні.

Про молитви за спокій душі покійного просять:
дружина — ОЛЬГА
брат — ЯРОСЛАВ з родиною в Україні
брат — СТЕПАН з родиною в Україні
сестрінки і братанки в Україні і Польщі

ПОЖЕРТВИ в пам'ять покійного просимо складати на Національний Університет Києво-Могилянська Академія.

У ВІВТОРОК, 14-ГО КВІТНЯ, Уряд президента Билла Клінтона під тиском Конгресу погодився створити перськомовну радіопрограму для транслювання протиурядової пропаганди до Ірану. З початку Білий Дім і Державний департамент були проти того рішення Конгресу минулого року. Уряд під проводом Томаса Пікерінґа, заступника державного секретаря для політичних справ, уважали, що такий крок пошкодитть їхнім заходам підтримати іранського президента Мохаммеда Хатамі та можливо переконати іранських клерикалів погодитись на прямі переговори з Америкою.

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД ПРЕСС повідомило в четвер, 16-го квітня, що Пола Джовнс, судове оскарження котрої проти президента Билла Клінтона в Літтл Рок, Аркенсо, відкинула суддя Окружного суду Сузан Райт, вирішила в справі того рішення звернутися до Апеляційного суду. Це рішення П. Джовнс зробила після нарад зі своїми адвокатами в Делласі, Тексас.

Д-ра Є. Федоренка обрано академіком ВШ України

З Києва надійшла радісна звістка: проф. Євгена Федоренка Загальними зборами Академії Наук Вищої Школи України обрано почесним академіком.

Офіційне повідомлення пройняте почуттям глибокої поваги до проф. Є. Федоренка — широко відомого як у діяспорі, так і в Україні. „Всі учасники зібрання, — сказано в документі, підписаному президентом академії Віталієм Стріхою і віцепрезидентом Петром Кононенком, — відзначали Вас як визначного вченого, Ваш великий внесок у розвиток гуманістичної освіти й науки, гідну поваги й наслідування патріотичну діяльність, велику організаторську роботу у вихованні кадрів українознавців, випуску сучасної навчально-наукової літератури, створенню бібліотек, пропаґанді доброго імени України. Сердечно вітаємо Вас, зичимо щасливої долі на благо рідного народу. Слава Україні!"

Обрання проф. Є. Федоренка почесним академіком не тільки свято в особистому житті вченого, це велика подія і в культурному житті нашої громади. Ця подія тим більш вагома, що засвідчує: тепер, після тяжких років і десятиліть комуністичного рабства, незалежна демократична Україна, позбувшись ідеологічної неволі, дістала можливість вільно розвивати свою національну культуру, освіту, науку. Сьогодні здобутки в цих галузях, творчі успіхи вчених в здійсненні пріоритетних наукових програм гідно оцінюється.

Д-р Є. Федоренко

Академія Наук ВШ України недавно відзначила своє п'ятиріччя. Про маштаб її діяльности говорять, зокрема, такі факти. В праці загальних зборів, окрім 240 академіків з 400 членів, взяли участь представники п'яти міністерств, які мають вищі навчальні заклади. У 22-ох наукових відділах, секторах та секціях академії працює понад 2,540 докторів, 11,350 кандидатів наук. Вони представляють великі наукові центри 25 реґіонів країни. Помітних успіхів досягнено в галузі природничих і гуманітарних наук, про що докладно йшлося на Міжнародній науковій конференції „Наука і освіта". Академія має високий авторитет в Україні і за її межами. Серед обраних 10 почесних (закордонних академіків) — представники різних країн, у тому числі ЗСА, Німеччини, Китаю, Мадярщини, Словенії і Молдови.

Проф. Федоренко — відомий громадський діяч. У молоді роки — організатор і керівник молодечих і студентських організацій, в наступний період — член Управи НТШ та УВАН, де посідає становище наукового секретаря. Найповніше розкрився його талант організатора на посту головного редактора журналу „Рідна Школа", яку незмінно займає два десятиліття. Понад 15 років очолює Шкільну Раду Америки — це невтомна праця, гуманна і благородна. Крім того, є автором багатьох наукових праць в ділянках літератури і освіти.

Кілька слів і про особисті якості професора — йому притаманне рідкісне вміння, чи ліпше сказати, мистецтво спілкування з людьми. Кожний, хто зустрівся з ним, напевно відчув його незмінну увагу, доброзичливість, сердечне тепло, яке зігріває, спонукує до праці в ім'я нашої спільної мети.

д-р І. Гурин
д-р Юрій Гаєцький

ЯК УЖЕ ІНФОРМОВАНО, цьогорічні нагороди Пуліцера з ділянок літератури, музики та журналістики були признані Радою нагород Пуліцера минулого вівтірка, 14-го квітня. Хочеться однак окремо вирізнити найважливішу з нагород у ділянці журналістики, бо це єдина з усіх нагород, що уділяє медалю. Цим разом, нагороду Пуліцера за Визначну громадську послугу та золоту медалю отримала газета „Гредн Форкс Гералд" у Північній Дакоті, за безперервні звідомлення, котрі допомогли громаді перетривати повінь, снігові та пожар, який майже в цілості знищив комерційну дільницю міста, включно з друкарнею і редакцією згаданої газети. Не зважаючи на це, працівники газети з тимчасових на скору руку зорганізованих приміщень, безперервно повідомляли громаду про стан повені, можливості допомоги та інше, що й було постійним зв'язком у той час від світу відірваної громади Ґренд Форкс.

